

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΘΡΑΚΩΝ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟ

της

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΧΑΛΑΤΣΟΓΛΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

**Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο
(LLM)**

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Πάφος, Κύπρος

2017

Υποβληθείσα στη Σχολή Νομικών Επιστημών

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Πτυχίου του

LLM

Διπλωματική εργασία

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΘΡΑΚΩΝ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ
ΚΥΠΡΟ

Επιβλέπων καθηγητής

Θωμάς Νεκτάριος Παπαναστασίου

Εξεταστική Επιτροπή

Κοσμήτορας

Αντώνης Μανιτάκης

Αφιέρωση

Αφιερώνεται στο σύζυγο μου
και στα παιδιά Μελά και Μαριλία.

Περίληψη

Ο Πλανήτης «διψάει». Διψάει για ενέργεια. Το ίδιο και η Ευρώπη.

Η ενεργειακή εξάρτηση της ΕΕ από τρίτους είναι δεδομένη και πανθομολογούμενη. Η ίδια η ΕΕ αναγνωρίζει ότι, η ενεργειακή της εξάρτηση έχει επιπτώσεις στην οικονομία της. Η ουκρανική κρίση ανέδειξε, εκτός των άλλων, ένα σοβαρό πρόβλημα της ευρωπαϊκής πολιτικής στον τομέα της ενέργειας: Την εξάρτηση ορισμένων μεγάλων βιομηχανικών κρατών της ΕΕ από τους υδρογονάνθρακες.

Η ολοένα αυξανόμενη ενεργειακή «δίψα» της ΕΕ καθιστά επιτακτική την ανάγκη για διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας και των οδών εφοδιασμού.

Η λύση που πλέον φαίνεται ιδανική είναι η τροφοδοσία της ΕΕ με αξιοποίηση των πρόσφατα ανακαλυφθέντων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων που διαθέτουν δύο από τα μέλη της, η Ελλάδα και η Κύπρος, γεγονός που θα συμβάλει αποφασιστικά στην ολοκλήρωση της ενεργειακής πολιτικής της Ευρώπης, ταυτόχρονα δε αποτελεί μία εξαιρετική ευκαιρία να καταστούν η Ελλάδα και η Κύπρος βασικοί ενεργειακοί προμηθευτές της Δύσης, παράγοντες καθοριστικοί για την ενεργειακή ασφάλεια της ευρωπαϊκής ηπείρου, δύο στρατηγικοί εταίροι που θα ενεργούν ως πυλώνες σταθερότητας στην ευαίσθητη περιοχή της Μεσογείου αναβαθμίζοντας ταυτόχρονα τη θέση τους στη διεθνή πολιτική και οικονομική σκακιέρα. Η εκμετάλλευση υδρογονανθράκων από την ελληνική και κυπριακή πολιτεία πραγματοποιείται με τις συμβάσεις παραχώρησης δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης αυτών.

Η παρούσα Εργασία πραγματεύεται το θεσμό των Συμβάσεων παραχώρησης δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ως θεωρία και ως πράξη, στην ελληνική και κυπριακή έννομη τάξη και πραγματικότητα. Σκοπός της

παρούσας διπλωματικής είναι να εξεταστεί πώς αυτή η εξελιγμένη νομικά μορφή συμβάσεων μπορεί να αποτελέσει εξαιρετική ευκαιρία για την Ελλάδα και την Κύπρο, τη δεδομένη χρονική συγκυρία της αυξανόμενης ενεργειακής ζήτησης ανά τον κόσμο σε συνάρτηση με την πολιτικοοικονομική αστάθεια που επικρατεί στις χώρες της Μέσης Ανατολής, που παραδοσιακά αποτελούν τους βασικούς ενεργειακούς προμηθευτές της Δύσης, να καταστούν κύριοι δρώντες στην επίτευξη της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ και εγγυητές της οικονομικής σταθερότητας και ευημερίας των πολιτών τους. Ταυτόχρονα δε καταδεικνύει στην πράξη πώς η κάθε χώρα αντιμετωπίζει τις ενεργειακές προκλήσεις και προσαρμόζει την πολιτική της και τη στρατηγική της στις διεθνείς απαιτήσεις και προκλήσεις των πετρελαϊκών κολοσσών, στα θέματα των συμβάσεων παραχώρησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ώστε να αποτελέσουν μέσο άσκησης πίεσης για την οριοθέτηση θαλασσίων συνόρων σε αμφισβητούμενες περιοχές, παράγοντα ισχύος ικανό ώστε να επαναπροσδιορίσει ένα κράτος το εθνικό του συμφέρον, παράγοντας δημιουργίας ασφάλειας, επιστημονικής εξειδικευμένης γνώσης, οικονομικής ευημερίας της πολιτείας και των πολιτών της κάθε χώρας και μέσο αναβάθμισης και επανατοποθέτησης τους στη διεθνή πολιτική και οικονομική σκακιέρα.

Λέξεις Κλειδιά

Υδρογονάνθρακες, Κύπρος, Συμβάσεις Παραχώρησης, Διανομή της Παραγωγής, Μίσθωση

Abstract

It is common knowledge that earth needs Energy. This is also true for Europe.

It is commonly believed that there is a dependency in terms of energy between Europe and third parts. Europe recognizes that the aforementioned dependence affects its economy. Ukrainian recession, among other things, highlighted a major European political issue in energy sector: Some highly developed industrial countries of EU are financially dependent on hydrocarbons.

The continually increasing need for energy requires the diversification of both energy sources and their supply routes.

The most efficient way is EU to be supplied with new discovered hydrocarbons containing by Greece and Cyprus, which will contribute effectively to integration of Europe's energy policy, while at same time it is a great opportunity of managing EU's energy policy. Moreover supplying hydrocarbons, Greece and Cyprus can play a key role in Europe in terms of energy suppliers. They can also be considered as factors that ensure stability in Mediterranean and simultaneously upgrade their political and economic position. Both the Greek and Cypriot exploitation of hydrocarbons is accomplished through research licensing agreements and their exploitation.

The present work deals with the institution of granting authorizations for exploration and exploitation of hydrocarbons, in both Greek and Cyprus in a theoretical and a practical fashion. This thesis aims at proving how these legally developed contracts can result in great opportunities in terms of worldwide energy demand in connection with political and economic instability of Middle East Counties, which they traditionally participate as the west-countries major supplier. At the same time, this work demonstrates how each country encounters energy challenges and adapt their policy and strategy in international requirements and

challenges of oil giants, in terms of concessions, exploration and exploitation of hydrocarbons, in order to leverage in maritime delimitation in disputed areas. The factor mentioned above is a key element of redefining national interests, of security establishment, of specialized scientific expertise, of economic prosperity, and of strengthening in a political and financial manner.

Key Words

Hydrocarbons, Cyprus, Contracts, Rights